

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
Asiantuntijakuuleminen 6.4.2018 klo 11

6/4.1/18
5.4.2018

Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan lausunto HE +15/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi

Tasa-arvoasiain neuvottelukunta edistää sukupuolten tasa-arvoa yhteiskunnassa, joten neuvottelukunnan lausunto keskittyy sukupuolten tasa-arvoon liittyviin näkökulmiin.

Maakuntastrategia

Hallituksen esityksen mukaan maakunnalla tulee olla strategia, jossa päätetään maakunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista ja määritellään toteutumisen arviointi ja seuranta. Maakuntastrategiassa maakuntavaltuusto linjaa ja asettaa pitkän aikavälin tavoitteet esimerkiksi asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseen, palvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen, henkilöstöpolitiikkaan ja maakunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin. Kaikissa näissä on tärkeää huomioida myös sukupuolinäkökulma, ja tasa-arvon edistämistavoite tulisi sisällyttää tähän asiakirjaan. Se auttaisi valtavirtaistamaan sukupuoli- ja tasa-arvonäkökulmaa maakuntien toimintaan ja toteuttamaan laissa säädettyä viranomaisvelvoitetta tasa-arvon edistämiseen.

Maakuntalain 35 §:ään on kirjattu maakuntastrategiassa huomioon otettavat seikat. Jotta tasa-arvo toteutuisi on se saatava osaksi maakunnan rakenteita, siksi tasa-arvoasiain neuvottelukunta esittää **lisättäväksi Maakuntalain 35 §:ään sukupuolten tasa-arvon edistämistavoitteen.**

Sukupuolivaikutusten arviointi

Sukupuolivaikutusten arviointi on välttämätöntä maakuntauudistuksen kaikissa vaiheissa, koska maakuntien perustamiseen liittyy hyvin monenlaisia sukupuolten tasa-arvoon vaikuttavia tekijöitä, kuten hallituksen esityksessäkin todetaan.

Hallituksen esityksessä todetaan myös, että uudistuksen tasa-arvotavoitteiden saavuttaminen riippuu uudistuksen siirtymävaiheen toimeenpanosta sekä valinnanvapausmallista. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota henkilöstön asemaan, sukupuolten tasa-arvoon maakuntien päätöksenteossa sekä siihen, että tulevilla maakunnilla on viranomaisina lain mukainen velvoite edistää sukupuolten tasa-arvoa.

Sukupuolivaikutusten arviointi ei kuitenkaan riitä, niistä tulee myös tehdä johtopäätökset ja ryhtyä tarvittaviin toimiin, jotta tasa-arvo toteutuu.

Hannele Varsa
pääsihteeri